

prodajali so mu slonovo kost (mamuti so zakopani tam) in zobove mrožev, Rusi njim pa žalibože tudi žganje. Bil je pa Ignatijev pri njih leta 1646. Prihodnjega leta se odpravi proti vzhodu celo brodovje, štiri ladjice, na čelu jim kozak Semen Dežnev. A ker je bilo tedaj preveč ledu, niso imeli uspeha, čakali so do leta 1648., zopet odšli, Dežnev je bil tudi tedaj med njimi; največ zaslug za odpravo ekspedicije, sedem ladij, sta imela lovca na kozuhovino Holmogorcev in Ankudinov. O štirih ladjah ne slišimo ničesar, tudi o Holmogorcevu ne, baje so ga s tovariši vred ubili Kamčadali. Druge tri ladje — imenovali so jih kočī, do 24 m so dolge, pripravljene za vesla, semintja tudi za jadra — so odplule pod poveljstvom Dežneva 20. junija l. 1648. Ledu ni bilo skoro čisto nič, vreme nadvse ugodno. Prišli so mimo rtiča, kjer so se najbrže ponesrečile prej omenjene štiri ladje, nankrat se je pa odprlo morje proti jugu, prišli so v Pacifik. Cesta se imenuje danes po Beringu, ni prav, Dežnev jo je odkril; rtič na severovzhodnem koncu Azije ima pa le njegovo ime, že par let sem, car je tako ukazal.

V Pacifiku so jih zajeli viharji, jim razbili ladje, Dežnev in petindvajset tovarišev se je podalo peš na pot do Anadirja in prezimilo v „anadirskem ostrogu“ od l. 1649. na l. 1650. Do njihovega taborišča je prišel pa od Kolime tja tudi Šimen Mотор, napravili so si skupno nove ladje, raziskovali bregove, a malo slišimo o njih. Mотор

so Čukči ubili, o Dežnevu pa ne vemo, ali je prišel nazaj, ali ne. Vsekako je eden prvih odkriteljev in Hellwald imenuje njegove uspehe „die wichtigste aller Entdeckungen seit 1492“. Morebiti je videl tudi že obalo ameriško, saj je cesta široka samo 92 km, vreme je bilo pa krasno, kakor pravi sam.

Delovala sta ob tem skrajnem robu starega sveta tudi kozaka Stduhin in Buldakov; slišali so o Kamčatki, Vladimirja Atlasova imenujejo odkritelja velikega tega poluotoka, sledili so drugi, prišli l. 1706. po neprestanih bojih z domačini do najjužnejšega tamošnjega rtiča, do Lopatke, videli so otoke Kurile, podjarmili si jih deloma in se bližali Japonski. Najznamenitejši teh Rusov je kozak Ivan Kozirevskoj, večkrat je bil na Kurilih, l. 1712—1713 in poslal poročila o njih v Moskvo.

V onih časih so Rusi odkrili tudi Ameriko.

„Dočim v Severni Ameriki po poltretjem stoletju naselniki niso prišli niti do Skalnega Gorovja, so porabili kozaki komaj pol stoletja za pot skoz celo Severno Azijo, od Oba tja do Beringove Ceste.“

Mnogo smo videli junakov na severu; marsikdo se je vrnil domov, poročal strmečemu svetu o novih deželah, drugačnih ljudeh, o delu in bojih; marsikdo pa je našel grob v ledenih ondotnih puščavah, najveličastnejši grob, ki ga more dati narava, gorita mu na grobu najkrasnejši svetilki sveta: polnočno solnce in polarna luč.

SKOPLJE.